

Zondagfilm: Jerusalem

12 oktober 2025

Jeruzalem is een van de meest betwiste en heilige steden ter wereld, die door zowel Israël als Palestina als hoofdstad wordt beschouwd. Geschiedenis, politiek en religie botsen er en bepalen de geopolitiek. In deze aflevering fiets ik de Heilige Stad in om te zien hoe eeuwen van conflict, geloof en identiteit zich in de straten afspelen. De Oude Stad van Jeruzalem, heilig in alle Abrahamitische religies, is een doolhof van oude steegjes, waar de Joodse wijk, de islamitische wijk, de christelijke wijk en de Armeense wijk vlak tegen elkaar aanliggen.

Binnen de muren liggen enkele van de heiligste plekken ter wereld: de Westelijke Muur, de Rotskoepel en de Al-Aqsa-moskee, evenals de Heilig Grafkerk, waar christenen geloven dat Jezus gekruisigd en begraven werd. Deze heilige plaatsen vormen de kern van de "status quo"-overeenkomsten die al eeuwenlang een fragiel evenwicht in Jeruzalem bewaren. De status quo, die voor het eerst in de 18e eeuw door de Ottomanen werd opgelegd en later onder Brits en Israëlisch bewind werd herbevestigd, bepaalt wie waar mag bidden en verbiedt zelfs het verplaatsen van één enkele ladder buiten het Heilig Graf zonder toestemming van alle christelijke denominaties binnenin.

Op de Tempelberg, zoals deze door Joden wordt genoemd, of Al-Aqsa, handhaven moslims hun religieuze controle via de Jordaanse Waqf, terwijl Joden wel op bezoek mogen komen, maar niet mogen bidden. Deze beperking blijft felle politieke en religieuze debatten aanwakkeren. Buiten de muren van de Oude Stad bezoek ik Oost-Jeruzalem, waar Palestijnse gemeenschappen onder Israëlische controle leven. In wijken zoals Sheikh Jarrah worden Palestijnse families geconfronteerd met de constante dreiging van uitzetting, omdat kolonistenorganisaties proberen eigendommen op te eisen. Sheikh Jarrah werd een wereldwijd brandpunt tijdens de crisis in Jeruzalem in 2021, toen protesten tegen gedwongen ontheemding zich verspreidden over de stad en daarbuiten, wat leidde tot bredere onrust.

Ik ontmoette de Palestijnse activist Saleh Diab, die zijn eigen verhaal deelde over het leven in een wijk die klem zat tussen rechtbanken, kolonisten en politie. Ik onderzoek ook hoe de symboliek van Jeruzalem zich ver buiten de grenzen uitstrekt, waarom de stad heilig is voor zowel Joden, moslims als christenen, en waarom de stad als geheel een centraal strijdtoneel is geworden in het bredere Israëliisch-Palestijnse conflict. Jeruzalem is een stad waar oude tradities, moderne politiek en concurrerende nationale aspiraties elkaar overlappen.

Het begrijpen van Jeruzalem vandaag de dag is essentieel als je het Israëliisch-Palestijnse conflict wilt begrijpen. De internationale gemeenschap blijft verdeeld over de toekomst van Jeruzalem. Veel regeringen steunen het idee dat Oost-Jeruzalem ooit de hoofdstad van een Palestijnse staat zou moeten worden, terwijl andere erop staan dat het onder Israëlische controle moet blijven.

Dit voortdurende conflict houdt Jeruzalem centraal in de wereldwijde diplomatie, vredesbesprekingen in het Midden-Oosten en een trigger voor bredere onrust in de regio. Deze film maakt deel uit van een bredere documentaire reis door Israël, de Westelijke Jordaanoever, Jordanië en Saoedi-Arabië, waarbij ik onderweg verhalen documenteer. Door per fiets te reizen, kan ik mensen ter plaatse ontmoeten en culturele en politieke landschappen zien die in de krantenkoppen vaak worden genegeerd.

Heeft u suggestie voor een Zondagfilm, laat het ons weten via [ons reactieformulier](#). Misschien kiezen we uw film uit voor de volgende Zondagfilm.

Tieran Freedman

